

Producy!

Swięcą się oto czasy nowe... Cudownie w oczach naszych dopetnia się przemienienie porządku europejskiego. — Ziemi wciąż iakoby w trzęsieniu ziemi: błyśkawicowe, niepowstrzymane drgnięcia rewolucyjne, przenoszą się od narodu do narodu. — Ludy chrześcijańskie od wieków gniezione, ciwertowane, wychodzą z cieni na jasność, dopominają się o Prawo i Prawdę żywość swego, o wolność przyobiecaną na Golgoicie, i o Narodowość — która jest ich namaszczeniem i apostołstwem na ziemi. Coż niepochybnie ma się już i ku zmartwychwstaniu Polski. —

Porboj dokonany na Prekrypospolitej Polskiej, zbrodnia to strasliwsza od Kaimowej, zbrodnia, to zarazem polityczna i religijna. Porboj ten burzący wszelki ład prawny europejski, nieważący świętą rekojmiz solidarności chrześcijańskiej między narodami, dał na czas przewagę złemu — co napetnito świat szczytem orgła i igliem pokoleń, ale musiało się przeciw strawić w niecnotę swem. — Niezbożna polityka królów, sama się z niem pogrzebata. Polska, niepolicezonemi ofiarami, zastęga męczeńską, wtkupywata się w dziedziństwo Boże; aż obudrita oto sumienie w ludach, ba nawet poczta niepokoić sumienie w tym i owym nasierdmiku, to ztorajny. Godne podziwienia zjawisko, iak sprawa nasza splata się z roznemi interesami ludów, jak ogarnia je i przemika wskros; ze iak Długa i szeroka Europa jeden dzisićj rozlega się głos — głos o wojnie wymiat sprawiedliwości dla Polski! —

160,351

[Faint, illegible handwriting]

[Extremely faint, illegible handwriting covering most of the page]

Alca. Ms
7737

X 39212011
16.11.

Rodacy! Sprawiedliwości ta, wieci się dla nas rychłej czy
 późnej. Na rozswicie ku nowej erze, nie drwio że kontakt polity-
 tyczne i społeczne ludzkości świecą dotąd niewyraznie, jakoby
 omroczone mgłą. Między ludami niezwykły ruch, pomieszanym
 gwar, nawoływaniem się, skakaniem czegoś. Słowo tworzone nowego
 tadu, unosi się resure na wodach, nieujste, niewielone, ale
 serca i dusze stoja już ku niemu na rozcier. *Nawoto wieci*
 wiece, zbory, sejmy, *narodowe*. Młoda wolność, obradnie z
 powagą i bezpieczeństwem dojrzatego meza, uktada niby
 nowy symbol wiary swej dla świata. Te wiece, zbory, sejmy
 to pobłogostawiona siejba na urodzaje ziemi, z której
 wyklują się i zazielenia *istytujace* przyszłej społeczności.
 Z pomiędzy świeżych brozd, wystrzela już i rozkwita myśl
 życiorodna, — że nie podboje i grabicze, ale podkaj i przygniczenie
 się braterskie między ludami, są *zadaniem* naszej *Polki*
 Oboz i w tej myśli, *jądrem* i *rdzenia* jest Polska. —

Oboz obradujących ciał narodowych, oboz zawiązujący
 tego się Soboru niejakiego politycznego europejskiego, myż
 Polacy, my tylko sami, przesuniem się mimo i milakiem bez
 działania, bez głosu? Sprawa nasza w opuszczeniu, bez steru
 i kierunku. Sterniacy omdeleli jakos i smętni. Kraj polski
 cały w ogromieniu i grozie, że nawet wieści ni stychu jakis
 tam uciska i niewola; bo car, ostatni zapasnik ztego,
 słykuie tam putki a bordy sweżna potratowanie
 świeżych nasion wolności. Nasimy wżyscy wielką bolesć
 w sercach. A przeciw bolesć, to takoz sila rodzicielska
 prawdy i zbawienia! Narod nasz zajechny, omeniony,
 ależ my resze tutajka, jego wzrastany słubowalimy
 staci mu za organ i głos żywy przed ludami. Jakoz na-
 stoi się kto sam, do tak wysokiego powołania? —

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Komu przystojniej zagaić i wlaściwiej zagaić uwieczysty
 naradę o rzeczy polskiej, jeśli nie tym rodakom, co z prawem
 i urzędu mają moc, i jako wybrani i upoważnieni po temu?
 Czy prawo i urząd do niczego nieobowiązują? Sejm Polski,
 uwniż tę najpogodniejszą sposobność, bez udziału w pracach
 i naradach okolicznych narodów? Sejm jest — Sejm rewo-
 lucyjny z r 1831, po kłeskach kraju nierozwiązał się; ale
 odroczył się ieno do pomysłniejszej a swobodnej gźdniei doby,
 przepisując sobie ustawą komplet mniejszy. Owóż
 komplet sejmowy po siedemnastu łeciach, opatrzonim smac̄
 zrzędzieniem losu, dotrwat po dzieī dzieī, na tutaetwie w
 prawnej łierbie i wedle mody — swej ustawy. Sejm
 Polski more się więc rebrać. — Prerowane okoliczności i
 zaprzyżężone obowiązki nakazują aby się rebrał w spieranie.
 Sejm Polski, arka naszych praw i naszych tradycy, i
 gździekolwiek się zbiegnie, zarowno łędzie powaruny i powariany,
 skoro storie tej arki stanę na wysokości swego polozęcia.
 Moimoī przybrania obecnie postow z Pomorskiego i z
 Galicyi, obok reprezentantoī z Litwy i Prusi, nī łnejdnieg-
 lych się w gronie sejmowym, ^{czyli, że Sejm} mogłby się stać odrarw ogniw-
 kiem intercyow całego kraju, ogarnęł w sobie i zagrować
 po nad stronniczwami. Sejm nosi na sobie podwojny
 charakter — paprzyd, władzy prawej narodu polskiego;
 powłore, władzy moralnej Europejskiej, a tem samem,
 stanęł by i jako umocowany zezurnik w Sprawie przed
 narodami, i jako umocowany rozjemca w rozsterkach
 domowych. Cokolwiek by więc uradził ku publicznemu
 dobru, znalazłoby i postuchanie u obcych i powolność u
 swoich. Sejm wszakże, jest ieno przestęncem ku przy-
 szłości narodowej, ale nie jej zakonodawcy. Do napisania
 Konstytucyi, wyswobodzony narod wybierze sobie i innych pętno-
 woznikow.

Sejm nie przesądza jej instytucji, ani formy rządu przyszłej Polsce, w postanowieniu precyzyjnie narodowem, ma Zarady wielkie, święte, żywotne, których jest pryncypem i przechowawcą - Stymulacja po świecie a rozgłoszenie - Wolności, równości, braterstwo - obywatelski Zwierzchnik - pokoj między rozumnymi - Unia swobod i narodowości - tać samorodne, polskie i praktykowane po wszystkie wieki, wyzary i wyobrażenia - Przedwzrostkiem Sejm uroczyście ogłosi sprawie bliwoci ludowi - Okiem upadliśmy, i za co w pokoleniach pokutujemy, to zniechcąc ma tak na zawsze z oblicza całej Ziemi Polskiej - Grzech ten wiekowy, niech zgorze w ścieżce pobratania się, w miłości wielkiej chrześcijańskiej! Na miarę miłości tej, lud polski dostanie własności, swobody, oświatę i wszelkie dobrodziejstwa cywilizacji w które był upostedzony.

Rodacy! wskazyjem ogólnie jeno na drogę i wolne względy, wotując o Sejm polski - Ocenicie zapewne zarówno z nami, tak wamiś czasie, jak i natarczywość pobudek, że wszek stron napierających do współdziałania - Postuszeństwo prawne i ciężkie obowiązki, tém silniej dziś nalegają na reprezentantów polskich - Ostentownie Sejmowi w birbie kilkunastu, po wiele razy już rozważali rzecz wszechstronnie i zgodzili się pro jedności wszystkie uisławienia ku zebraniu swego kompletu prawnego - Nieprzetwarzamy żaden nieprzetworzanej kawady, bo znamy obywatels

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

szą, polską gorliwość kolegów naszych, na dobie zasłaska
 takiej pilnej ustęgi publicznej. Ku tańcej szemu i
 przed szemu żądosi ukynieniu wspólnym dyktumom, ku
^wmyślalnemu braniu środków, toż ku jednaniu zdań
 spornych, ale nieupornych, zawigraliśmy się tymczasem
 w grono obradujące - w grono przygotowane, przedwyj-
 mowe.

Tanim jednak zbierke się komplet sejmowy, grono
 obradujące, nie może kształcić nieczynne, wśród nawet
 bieżących spraw europejskich, tak siate zwiżkanych
 z naszą własną - skromny wprowadzić i nieustraszonego
 udział wzięć możemy, ale udział ten, uznajem za
 niezbędny - Zagajane Kongradzenie Narodowe fran-
 cuskie, i Sejm niemiecki, i zapowiedziany kongres
 Stowiański - ażeby to nie najokaralsze zjawiska
 czasu naszych - Strzemienne przyszłości i nieob-
 chowane wskutkach swoich dla świata? Jako polacy,
 mamy doko do wypowiedziania spółplemiennemu
 Stowiaństwu, mamy doko do wynowienia osien-
 nym Stensom, po swiętych osobliwie wypadkach
 w poznańskim, w Krakowie i Galicji - Każdy
 polak, ma dziś obowiązek ustawicznego tkwania
 około rzeczy publicznej; toż sądzimy, że i my nie-
 przekroczymy prociw mandatom naszym, wy-
 stępując zbiorowo, w obronie poniewieranych,
 lub bionych praw narodowości polskiej - Nie o
 mandaty zreszto, ani o urzędowości toż się dziś gra-
 nie swiętości poselskiej, ale swiętości obowiązków pol-
 skich, musimy mieć na względzie - Daj Boże, co
 rychlej już mandaty nasze poselskie stoczy w Polsce,

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

6.

w Polsce wolnej, całej i niepodbitej -
Rodacy! Oznajmiamy wam o Kawiężanach się
grona Sejnowego członków sejmowych. Kawiężanach
jść do podpomagania nam w usiłowaniach Re-
brania Sejmu, jeśli wierzyć w dobry wale i chy-
ste chęci nasze dla sprawy Krajowej. Chodzi nam
o utworzenie jednego ogólnego Związku Narodo-
wego, w którymby się zesrodkowaty wszystkie ludnie
prace i dążenia Patriotów - Jedności, Ład, Swoboda,
konieczne to są warunki, ku osiągnięciu spól-
nego celu. Nie tudźmy się w dola naszego kraju
nie zmienić się w niczem po odrzuceniu. Stęgo
cierpliwe i wytrwale pasować się z nią trzeba -
Bądźmy jednak pełni wiary i atępy! Sprawa
nasza, sprawa to wolności! Wolności Powstankiej!
ktorej my przyczynem i sprzymierzeńcami z dia-
dów i pradziadów - Wolności powstankiej, odbyć
musi niebawem swój krowawy chrzest. Nad Wi-
stą, Dnieprem i Dnieprą oberwie się bucha-
ostatnia bucha Europejska - po której wickotrwa-
ta pogodą, i wszystkie bógostawienstwa po-
koju. Wierzący Bredary w to, w i ludę naszą
już w przekonaniu: że jak Chrystus Pan śmier-
cia swoją, potoczył koniec krowawym ofiarom,
tak Polska odradzona, potoczy koniec wojnom,
ofiarom Narodów -

BUK

1848

1848

The first of these is the
 second is the
 third is the
 fourth is the
 fifth is the
 sixth is the
 seventh is the
 eighth is the
 ninth is the
 tenth is the
 eleventh is the
 twelfth is the
 thirteenth is the
 fourteenth is the
 fifteenth is the
 sixteenth is the
 seventeenth is the
 eighteenth is the
 nineteenth is the
 twentieth is the
 twenty-first is the
 twenty-second is the
 twenty-third is the
 twenty-fourth is the
 twenty-fifth is the
 twenty-sixth is the
 twenty-seventh is the
 twenty-eighth is the
 twenty-ninth is the
 thirtieth is the
 thirty-first is the
 thirty-second is the
 thirty-third is the
 thirty-fourth is the
 thirty-fifth is the
 thirty-sixth is the
 thirty-seventh is the
 thirty-eighth is the
 thirty-ninth is the
 fortieth is the
 forty-first is the
 forty-second is the
 forty-third is the
 forty-fourth is the
 forty-fifth is the
 forty-sixth is the
 forty-seventh is the
 forty-eighth is the
 forty-ninth is the
 fiftieth is the
 fifty-first is the
 fifty-second is the
 fifty-third is the
 fifty-fourth is the
 fifty-fifth is the
 fifty-sixth is the
 fifty-seventh is the
 fifty-eighth is the
 fifty-ninth is the
 sixtieth is the
 sixty-first is the
 sixty-second is the
 sixty-third is the
 sixty-fourth is the
 sixty-fifth is the
 sixty-sixth is the
 sixty-seventh is the
 sixty-eighth is the
 sixty-ninth is the
 seventieth is the
 seventy-first is the
 seventy-second is the
 seventy-third is the
 seventy-fourth is the
 seventy-fifth is the
 seventy-sixth is the
 seventy-seventh is the
 seventy-eighth is the
 seventy-ninth is the
 eightieth is the
 eighty-first is the
 eighty-second is the
 eighty-third is the
 eighty-fourth is the
 eighty-fifth is the
 eighty-sixth is the
 eighty-seventh is the
 eighty-eighth is the
 eighty-ninth is the
 ninetieth is the
 ninety-first is the
 ninety-second is the
 ninety-third is the
 ninety-fourth is the
 ninety-fifth is the
 ninety-sixth is the
 ninety-seventh is the
 ninety-eighth is the
 ninety-ninth is the
 hundredth is the

1848

Dziato się w Paryżu dnia 26. maja 1848. roku.

- A. Czartoryski Wajewoda
 Szyrkiewicz Kasztelan
 Olixar Kasztelan.
- 6 Morawski Teodor Deputowany Kielecki
 2 Albin Biernacki Deputowany Sieradzki
 7 Kahlst Morawski poseł Lubelski
 1 Stanisław Barzykowski poseł Ostrołęcki
 12 Józef Świrski poseł Mrobiechowski
 3 Sławery Godebski poseł Łucki.
 9 Władysław Płater poseł Wileński.
 11 Antoni Przeworski poseł Prosiński.
 4 Józef Kaszy poseł Nowogródzki
 13 Józef Bohdan Łaleski poseł Ławarski
 5 Adam Kotyński poseł Alpeński.
 8 Karol Ursin Niemcewicz poseł Brzeski Lit.
 14. Amancjusz Karwowski poseł Miński.
 10 Potocki poseł poseł Bielski

159

Monsieur Krolikowski

en de Seine n° 16